

Visualisera mera

Kommunikation & information ställer krav på en god och ömsesidig social kommunikation – dvs vår förmåga att bearbeta och förstå, kunna kommunicera egna behov, förstå andras behov och perspektiv samt kunna delta i samtal. För att behärska detta behöver vi kunna ”läsa av sociala signaler”, andras kroppsspråk och minspel, kunna ”räkna ut” andras avsikter med vad de säger och gör, svara och ge adekvat respons.

© Sergio Palao / ARASAAC, redigerad av Papumet

Att vara verbal och ha ett rikt ordförråd är inte detsamma som att ha en fungerande kommunikation!

En del personer kan ha svårt med den inre föreställningsförmågan – att se och förstå med tanken och skapa sig en inre bild av något som endast benämns med ord. Att ha svårt med föreställningsförmågan kan skapa bekymmer i vardagen.

© Sergio Palao / ARASAAC, redigerad av Papumet

Det kan t.ex. vara svårt att:

- föreställa sig vad som menas och vad man ska göra
- reflektera, värdera och generalisera
- föreställa sig en situation, uppgift eller aktivitet som man inte sett, hört eller varit med om tidigare.
- lista ut och uppfatta otydligt budskap/information/sociala skeenden

Detta gör i sin tur att det kan vara svårt att välja, be om hjälp, att kunna beskriva något man varit med om och förklara ”varför” och ”hur”.

Att hitta andra vägar till kommunikation är ett område som brukar kallas för AKK – alternativ och kompletterande kommunikation. Vid svårigheter med kommunikation/socialt samspel/föreställningsförmåga behövs stöd i uppgifter, tid, genomgångar, strukturer och information görs synliga för ögat = visuella. Vi i omgivningen måste prata mindre och visualisera mer.

Det handlar om att göra det som är abstrakt → konkret, att synliggöra det som annars är otydligt/osynligt (t.ex. sådant vi säger, men även sådant vi inte säger som t.ex. kroppsspråk, sådant som annars är underförstått som t.ex. sociala regler & koder). Om vi får information via fler sinnen/kanaler än enbart verbalt kan vi lättare ta till oss informationen, komma ihåg den och därmed använda den.

© Sergio Palao / ARASAAC

© Sergio Palao / ARASAAC

Vi kan underlätta för personen genom att:

- Erbjud valförslag med text/bild/symbol
- Erbjud tydlig visuell struktur för hur t.ex. ett möte ska gå till.
- Erbjud tydlig visuell struktur för dagen och veckan
- Tydliggöra via aktivitets- och arbetsordningar, instruktioner med text/bild/symbol
- Använda visuella tidsstöd
- Rita och förklara via sociala berättelser och ritprat

Fundera över nedanstående frågor. Har brukaren svaren på detta när ni informerar, i sina strukturer, scheman och instruktioner, kallelser etc.? OM inte – se till att får det!

Vad?	Vad är det som ska göras?	Hur?	På vilket sätt? Hur mycket?
Var?	Var ska uppgiften/aktiviteten göras?	När?	När ska det göras?
Med vem?	Ensam? Med vem/vilka?	Varför?	Vad går det ut på? Motivation?
Hur länge?	När tar det slut? Tid?	Sedan?	Vad sker sedan/när det är klart?

Läs mer i Kunskapsbanken:

Kommunikation

Bildstöd

Sociala berättelser

Ritprat